

Kauhavan kaupungin lausunto hallituksen esityksestä alkuperätakuulain ja kestävyyslain muuttamisesta

Tekninen lautakunta 28.04.2026 § 40
675/11.03.02/2024

Valmistelija

Tekninen johtaja Sami Tuomisto 27.4.2026

Ekorosk pyytää Kauhavan kaupunkia antamaan lausunnon lausuntopalveluun liittyen hallituksen esitykseksi alkuperätakuulain ja kestävyyslain 37 a §:n muuttamisesta sekä alkuperätakuuasetuksen muuttamisesta. Kaupungin lausunto perustuu Ekoroskin laatimaan lausuntoluonnokseen.

Ekoroskin laatimassa lausuntoluonnoksessa vastustetaan hallitusesityksen vaatimusta, jonka mukaan jätteenpolton energia luokiteltaisiin hukkalämmöksi vain, jos jäte on esilajiteltu laitosmaisesti. Ekoroskin lausuntoluonnoksen mukaan luokitus tulisi myöntää ilman lisäehtoja.

Lausuntoluonnoksen keskeiset perustelut ovat:

- Energian hyödyntäminen ja huoltovarmuus: Jätteenpoltto on välttämätön osa kriittistä infrastruktuuria, jolla käsitellään kierrätyskelvoton jäte. Syntyvä energia on järkevintä hyödyntää hukkalämpönä, jotta se ei mene hukkaan. Ilman hukkalämpöluokitusta energialle ei löydy ostajia, mikä nostaa sekä energian hintaa että kotitalouksien jätemaksuja.

Laitosmaisen esilajittelun ongelmat:

- Kustannukset: Investoinnit lajittelulaitoksiin ovat kalliita (n. 50 milj. euroa), mikä nostaisi asukkaiden jätemaksuja.
- Kierrätysaste: Laitosmainen lajittelu ei välttämättä paranna materiaalien laatua tai nosta kierrätysastetta. Se voi jopa heikentää kotitalouksien intoa lajitella jätteensä itse (syntypaikkalajittelu).
- Kustannusvastuun siirto: Pakkausjätteiden kierrätyskustannukset kuuluvat lain mukaan tuottajille, mutta esitys siirtäisi näitä kuluja kunnille ja asukkaille.

Viranomaisten roolit: Ekorosk katsoo, että Energiavirasto ei ole oikea taho arvioimaan jätteen laatua tai kierrätettävyyttä. Nämä asiat kuuluvat jätehuolto- ja terveysviranomaisille, ja ohjaus tulisi tehdä jätelainsäädännön, ei energiasäädösten kautta.

Johtopäätös: Jätteenpolton lämpö tulisi tunnustaa hukkalämmöksi suoraan, sillä nykyinen esitys uhkaa muuttaa Suomen tehokkaat hyötykäyttölaitokset pelkiksi jätteen tuhoamislaitoksiksi, joista saatava energia valuu hukkaan.

Esittelijä

Tekninen johtaja Sami Tuomisto

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää antaa Kauhavan kaupungin lausunnon liittyen hallituksen esitykseksi alkuperätakuulain ja kestävyyslain 37 a §:n muuttamisesta sekä alkuperätakuuasetuksen muuttamisesta.

Päätös

Tekninen lautakunta hyväksyi yksimielisesti teknisen johtajan päätösehdotuksen.

Lisätietoja

Tekninen johtaja Sami Tuomisto, puh. 050 303 9937

etunimi.sukunimi@kauhava.fi
